

Om du blir sjuk...

Hur påverkas min ekonomi om jag blir långtidssjukskriven? Det är en fråga som är aktuell för många av Lärarförbundets medlemmar. Reglerna för ersättning är krångliga och varierar beroende på din lön, hur länge du är sjuk och vilket kollektivavtal som gäller. Här ger vi en översikt.

Den ersättning du kan få när du blir sjuk kommer från flera olika håll. Från försäkringskassan får du *sjukpenning* eller, vid långvarig sjukdom, *sjukersättning*. *Sjuklön* får du från arbetsgivaren och därutöver kan du också vara berättigad till ersättning från en *avtalsförsäkring* som arbetsgivaren tecknat.

Hur mycket du får ut i ersätt-

ning beror på hur länge du är sjuk, vilken lön du har och vilket kollektivavtalsområde du tillhör. Nedan har vi delat upp texten dels efter det som är lagstadgat och gemensamt för alla (grå ruta) och dels efter avtalsområde.

Allmänna regler

Dag 1-14

När du är sjuk har du enligt lag om allmän försäkring (AFL) rätt till *sjuklön från arbetsgivaren* under de första 14 dagarna i varje sjukperiod. Första sjukdagen är karensdag.

Ett problem som för närvarande håller på att utredas är att den som har flera olika arbetsgivare kan få flera karensdagar i samma sjukperiod.

Från och med dag 2 till och med 14 får du 80 % av lönen i sjuklön.

Dag 15-90

Från och med dag 15 får du sjukpenning från försäkringskassan. Från den 1 januari 2005 höjs sjukpenningen från 77,6 % till 80 % av din inkomst upp till ett visst tak. Taket för sjukpenningen är 7,5 prisbasbelopp per år (för år 2005 är det 295 500 kr per år eller en månadslön på 24 625 kronor).

Efter dag 360 eller när sjukersättning utgår

Om du fortfarande är sjuk efter ett år kan du fortsätta att få sjukpenning från försäkringskassan (men då får du inga kompletterande ersättningar från arbetsgivaren eller avtalsförsäkringarna).

Om sjukdomen är sådan att du bedöms vara oförmögen att arbeta under lång tid framöver prövar försäkringskassan din rätt till *sjukersättning*. Är du yngre än 30 år kallas ersättningen för *aktivitetsersättning*.

Sjukersättningen kan vara tillfällig (kallades tidigare sjukbidrag) eller utan tidsbegränsning (kallades tidigare förtidspension). Sjukersättningen är 64 % av en beräknad antagen inkomst som högst får vara 7,5 prisbasbelopp.

Prisbasbeloppet ligger till grund för beräkning av ersättningar enligt vissa försäkrings- och pensionsbestämmelser. Den sjukpenninggrundande inkomsten är högst 7,5 prisbasbelopp per år, vilket kallas basbeloppstaket.

År 2005 motsvarar det 295 500 kronor eller en månadslön på 24 625 kronor.

Kyrkligt/kommunalt anställda

Dag 15-90

- *Om du tjänar upp till 24 625 kr per månad*

Förutom ersättningen från försäkringskassan utgår enligt kollektivavtal en kompletterande ersättning som motsvarar 10 % av lönen.

- *Om du tjänar mer än 24 625 kr per månad*

Den som har en årslön som överstiger taket på 7,5 prisbasbelopp (se föregående sida) får liksom i fallet ovan 10 % av den del av lönen som ligger under taket. Dessutom betalar arbetsgivaren 80 % på den del av lönen som överstiger taket.

Dag 91-360

Du får fortfarande 80 % av din lön i sjukpenning från försäkringskassan.

Därutöver får du ersättning från avtalsförsäkringen AGS-KL (avtalsgruppsjukförsäkring för kommuner, landsting och kyrkan). Ersättningen från AGS-KL betalas ut av försäkringsbolaget AFA och uppgår till 10 % av lönen upp till 7,5 prisbasbelopp.

Du måste själv ansöka om ersättning. Blankett får du av arbetsgivaren som vidarebefordrar den till försäkringsbolaget.

- *Om du tjänar mer än*

24 625 kr per månad

Arbetsgivaren betalar 80 % på de lönedelar som överstiger taket.

När sjukersättning utgår

Utöver sjukersättning från försäkringskassan (se gemensamma avsnittet) är du berättigad till en skattepliktig månadsersättning från avtalsförsäkringen AGS-KL.

Ersättningen kan utgå t.o.m. 65 år. **Du måste själv ansöka om ersättningen.**

Storleken på ersättningen följer en tabell och beror på hur hög sjukpenninggrundande inkomst du hade vid insjuknandet.

På lön upp till taket 24 625 kr per månad (7,5 prisbasbelopp per år) kan månadsersättningen från AGS-KL bli maximalt 3 459 kr.

Om du tjänar mellan 7,5 och 20 prisbasbelopp blir ersättningen 65 % på lönedelar över taket.

Om du tjänar mellan 20 och 30 prisbasbelopp blir ersättningen 32,5 % på lönedelar över taket.

Kvalifikationsregler

Rätten till ersättning vid sjukdom är kopplad till anställningstiden.

Sjuklön dag 2-14

Rätten till sjuklön från arbetsgivaren gäller direkt när man tillträder sin anställning. Den som är anställd för kortare än en månad har rätt till sjuklön först efter 14 dagars anställning. Rätten till sjuklön upphör då anställningen upphör.

Sjuklön dag 15-90

Gäller alla som har en anställning.

AGS-KL

AGS-KL gäller efter det att man varit försäkrad enligt AGS-KL el-

ler AGS i sammanlagt 90 dagar under den senaste tvåårsperioden. Försäkringen gäller så länge anställningen pågår. Om man är ledig utan lön mer än sex månader av annan orsak än sjukdom och vård av barn är tiden efter sex månader ej försäkringsgrundande.

Efterskydd

AGS-KL kan också gälla en viss tid efter det att anställningen upphört, s.k. *efterskydd*. I fråga om efterskydd gäller nya regler från 1 januari 2004. Om anställ-

ningen upphör fortsätter försäkringen att gälla under ytterligare 720 dagar. Dagar med sjuklön, sjukpenning, sjukersättning eller aktivitetsersättning förbrukar inte efterskydds dagar. En förutsättning för att efterskyddet ska gälla är att man har en sjukpenninggrundande inkomst.

Efterskyddet upphör om man varit anställd 180 dagar hos arbetsgivare som inte tecknat AGS-KL eller om man har rätt till motsvarande förmåner på annat sätt. ■